ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (štvrtá komora)
z 13. januára 2005 *

Vo veci C-126/04,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podaný rozhodnutím College van Beroep voor het bedrijfsleven (Holandsko) z 18. februára 2004 a doručený Súdnemu dvoru 8. marca 2004, ktorý súvisí s konaním:

Heineken Brouwerijen BV

proti

Hoofdproductschap Akkerbouw,

SÚDNY DVOR (štvrtá komora),

v zložení: predseda štvrtej komory K. Lenaerts (spravodajca), sudcovia E. Juhász a M. Ilešič,

* Jazyk konania: holandčina.

generálna advokátka: C. Stix-Hackl,

tajomník: R. Grass,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Heineken Brouwerijen BV, v zastúpení: H. Bronkhorst, advocaat,

— grécka vláda, v zastúpení: V. Kontolaimos a E. Svolopoulou, splnomocnení zástupcovia,

— Rada Európskej únie, v zastúpení: M. Balta a K. Michoel, splnomocnené zástupkyne,

— Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: F. Clotuche-Duvieusart a D. W. V. Zijlstra, splnomocnené zástupkyne,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálnej advokátky, že vec bude prejednaná bez jej návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka platnosti nariadení Rady (ES) č. 1269/1999 zo 14. júna 1999 a č. 822/2001 z 24. apríla 2001 o zavedení colnej kvóty Spoločenstva pre sladovnícky jačmeň patriaci pod kód KN 1003 00 [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 151, s. 1, a Ú. v. ES L 120, s. 1), ako aj výkladu článku 10 nariadenia Rady (EHS) č. 1766/92 z 30. júna 1992 o spoločnej organizácii trhu s obilím (Ú. v. ES L 181, s. 21; Mim. vyd. 03/012, s. 324) zmeneného a doplneného nariadením Rady (ES) č. 3290/94 z 22. decembra 1994 o úpravách a prechodných opatreniach požadovaných v odvetví poľnohospodárstva na účely realizácie dohôd, ktoré sa uzatvorili počas Uruguajského kola multilaterálnych obchodných rokovaní (Ú. v. ES L 349, s. 105; Mim. vyd. 11/021, s. 432, ďalej len „nariadenie č. 1766/92"), a výkladu ustanovení nariadenia Komisie (ES) č. 2023/2001 z 15. októbra 2001 o dovozných clách pre sektor obilnín [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 273, s. 18).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi Heineken Brouwerijen BV (ďalej len „Heineken") a Hoofsdproductschap Akkerbouw (hlavný úrad pre obchodovanie s poľnohospodárskymi produktmi, ďalej len „HPA") s ohľadom na dovozné clá sladovníckeho jačmeňa dovezeného Heinekenom do Spoločenstva.

Právny rámec

3 Článok 1 nariadenia č. 1766/92 uvádza pod kódom KN 1003 00 jačmeň medzi výrobkami, na ktoré sa vzťahujú ustanovenia o spoločnej organizácii trhu s obilím.

4 Článok 10 nariadenia č. 1766/92 stanovuje:

„1. Pokiaľ toto nariadenie nestanovuje inak, vzťahujú sa colné sadzby v Spoločnom colnom sadzobníku na výrobky uvedené v článku 1.

2. Napriek odseku 1 sa dovozné clo za výrobky spadajúce pod kódy KN... 1003... bude rovnať intervenčnej cene platnej na takéto výrobky na dovoz a zvýšenej o 55 % mínus CIF, čo je dovozná cena stanovená na príslušnú zásielku. Toto clo však nesmie prekročiť colnú sadzbu uvedenú v Spoločnom colnom sadzobníku.

..."

5 Nariadenie č. 2023/2001 stanovuje dovozné clá pre sektor obilnín.

6 Článok 2 ods. 5 nariadenia Komisie (ES) č. 1249/96 z 28. júna 1996 o pravidlách na uplatňovanie (dovozné clá pre sektor obilnín) nariadenia Rady (EHS) č. 1766/92 (Ú. v. ES L 161, s. 125; Mim. vyd. 02/007, s. 183), v znení platnom do 1. júla 2003 stanovuje:

„Dovozné clá sa môžu znížiť o paušálnu sadzbu:

...

— o 8 eur na tonu v prípade sladovníckeho jačmeňa a tvrdozrnnej kukurice...

za predpokladu, že dovozca preukáže, že bola zaplatená prémia za kvalitu na bežnú cenu produktu.

..." [*neoficiálny preklad*]

7 Článok 1 nariadenia č. 1269/1999 stanovuje:

„1. Na roky 1999 a 2000 sa zavádza ročná colná kvóta Spoločenstva 50 000 ton pre jačmeň najvyššej kvality patriaci pod kód KN 1003 00 určený na výrobu sladu, ktorý sa používa na výrobu niektorých druhov pív dozrievajúcich v kadiach z bukového dreva.

2. Spoločná colná sadzba, ktorá platí, je stanovená na 50 % z platnej plnej sadzby, bez zrážky, ktorá sa uplatňuje na dovoz sladovníckeho jačmeňa k dátumu dovozu." [*neoficiálny preklad*]

8 Článok 1 nariadenia č. 822/2001 zavádza tiež na roky 2001 a 2002 rovnakú tarifnú kvótu Spoločenstva „50 000 ton pre jačmeň najvyššej kvality patriaci pod kód KN 1003 00, určený na výrobu sladu, ktorý sa používa na výrobu niektorých druhov pív dozrievajúcich v kadiach z bukového dreva." [*neoficiálny preklad*]

9 Prvé a druhé odôvodnenie nariadení č. 1269/1999 a č. 822/2001 znie:

„(1) vychádzajúc z toho, že Spoločenstvo sa zaviazalo na záver rokovaní o článku XXIV bod 6 GATT [(Všeobecnej dohody o clách a obchode)] preskúmať vzniknuté problémy v prípade, keď sa fungovanie systému ‚štandardnej ceny' pre obilniny zdá byť prekážkou pre obchod, ak niektoré zásielky sladovníckeho jačmeňa spôsobili ťažkosti;

(2) vychádzajúc z toho, že pre odstránenie týchto prekážok je potrebné zaviesť colnú kvótu Spoločenstva pre sladovnícky jačmeň patriaci pod kód KN 1003 00." [*neoficiálny preklad*]

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

10 Heineken je podnik medzinárodného charakteru, ktorý je činný v sektore výroby a predaja piva.

11 Rozhodnutím z 25. októbra 2001 HPA požadovalo od Heinekenu zaplatenie čiastky 254,82 eur, ktorá zodpovedala dlžným dovozným clám za dovoz 15 177 kg sladovníckeho jačmeňa týmto podnikom. Sťažnosť podaná Heinekenom proti tomuto rozhodnutiu bola zamietnutá rozhodnutím HPA z 28. októbra 2002.

12 Heineken podal žalobu proti tomuto rozhodnutiu na College van Beroep voor het bedrijfsleven. Keďže takí výrobcovia, ako je Heineken, ktorí nevyrábajú pivá dozrievajúce v kadiach z bukového dreva, nemohli využívať colné kvóty zavedené nariadeniami č. 1269/1999 a č. 822/2001 na roky 1999 až 2002, tento súd sa pýta, či sporná právna úprava Spoločenstva nie je diskriminačná.

13 Za týchto podmienok College van Beroep voor het bedrijfsleven rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1) Sú nariadenia... č. 1269/1999 a č. 822/2001..., ktoré stanovujú colné kvóty Spoločenstva jedine pre dovoz jačmeňa, ktorý je určený na výrobu piva

dozrievajúceho v kadiach z bukového dreva, zlučiteľné so zákazom akejkoľvek diskriminácie medzi výrobcami upravenej v článku 34 ods. 2 druhom pododseku ES?

2) V prípade neplatnosti vyššie citovaných nariadení zaväzujú ustanovenia článku 10 ods. 2 nariadenia... č. 1766/92... v spojení s nariadením... č. 2023/2001... vyberať dovozné clá z jačmeňa najvyššej kvality, ktorý spadá pod kód KN 1003 00, určeného na výrobu piva s pomocou sladu?"

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

14 Heineken poukazuje na to, že na roky 1999 až 2002 nariadenia č. 1269/1999 a č. 822/2001 zavádzajú colné kvóty Spoločenstva iba pre jačmeň najvyššej kvality spadajúci pod kód KN 1003 00, ktorý je určený na výrobu niektorých druhov piva. Dotknuté nariadenia porušujú článok 34 ods. 2 druhý pododsek ES, keďže vytvárajú neodôvodnený rozdiel v zaobchádzaní s jačmeňom určeným na výrobu pív dozrievajúcich v kadiach z bukového dreva, a s jačmeňom určeným na výrobu pív podľa iných výrobných postupov.

15 Naproti tomu grécka vláda, Rada Európskej únie a Komisia Európskych spoločenstiev tvrdia, že nariadenia č. 1269/1999 a č. 822/2001 neporušujú zásadu zákazu diskriminácie. Zavedenie colných kvót pre jačmeň určený na výrobu sladu,

ktorý sa používa na výrobu pív dozrievajúcich v kadiach z bukového dreva, berie do úvahy potreby zásobovania trhu Spoločenstva a potrebu zachovať jeho rovnováhu. Možno tak objektívne odôvodniť, že sa rôzne zaobchádza s jačmeňom určeným na výrobu iných druhov pív.

16 Treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry článok 34 ods. 2 druhý pododsek ES, ktorý obsahuje zákaz akejkoľvek diskriminácie v rámci Spoločnej poľnohospodárskej politiky, je len osobitným výrazom všeobecnej zásady rovnosti, ktorá požaduje, aby porovnateľné situácie neboli riešené rozdielnym spôsobom a rozdielne situácie rovnakým spôsobom, ibaže rozlíšenie by bolo objektívne odôvodnené (pozri najmä rozsudky z 20. septembra 1988, Španielsko/Rada, 203/86, Zb. s. 4563, bod 25; zo 17. apríla 1997, EARL de Kerlast, C-15/95, Zb. s. I-1961, bod 35; z 13. apríla 2000, Karlsson a i., C-292/97, Zb. s. I-2737, bod 39, a zo 6. marca 2003, Niemann, C-14/01, Zb. s. I-2279, bod 49).

17 V prejednávanej veci v súlade s článkom 10 ods. 2 nariadenia č. 1766/92 sú dovozné clá na obilniny vypočítané jednak vzhľadom na intervenčné ceny, jednak na základe štandardnej dovoznej ceny stanovenej na základe kvót na svetovom trhu.

18 Každopádne, tak ako to je uvedené v prvom a v druhom odôvodnení nariadení č. 1269/1999 a č. 822/2001, systém „štandardnej ceny" spôsobil prekážky obchodu.

19 Rada a Komisia vysvetľujú pre tento účel, že dovozné clá sa týkajú tak krmneho jačmeňa, ako aj sladovníckeho jačmeňa; v prípade neexistencie rozdielnych kvót pre

tento posledný druh jačmeňa sú tieto vypočítané pomocou kvót pre krmny jačmeň prebratých z burzy s obilninami v Minneapolise (Spojené štáty americké). Keďže cena sladovníckeho jačmeňa je oveľa vyššia ako cena krmneho jačmeňa, výpočet stanovený v článku 10 ods. 2 nariadenia č. 1766/92 spôsobí, že dovoz sladovníckeho jačmeňa je takmer nemožný. Zníženie ciel upravené v článku 2 ods. 5 nariadenia č. 1249/96 sa naozaj ukázalo ako nedostatočné pre odstránenie prekážok obchodu, ktoré postihujú dovoz jačmeňa.

20 Z prvého a druhého odôvodnenia nariadení č. 1269/1999 a č. 822/2001 vyplýva, že zavedenie colných kvót smeruje predovšetkým k odstráneniu prekážok, ktoré boli spochybnené Spojenými štátmi americkými, pokiaľ ide o povinnosti, ktoré vyplývajú pre Spoločenstvo z GATT.

21 Pokiaľ ide o obmedzenie rozsahu pôsobnosti colných kvót Spoločenstva zavedených nariadeniami č. 1269/1999 a č. 822/2001, Rada a Komisia poukazujú na to, že sladovnícky jačmeň je k dispozícii v dostatočných množstvách v Spoločenstve, s výnimkou jačmeňa, ktorý sa používa na výrobu pív v kadiach z bukového dreva, ktorý sa dováža zo Spojených štátov. Výrobcovia piva dozrievajúceho v kadiach z bukového dreva sú teda závislí na dovoze sladovníckeho jačmeňa, ktoré pochádza z tretích krajín, zatiaľ čo ostatní európski výrobcovia nájdu ľahko, v rámci Spoločenstva, sladovnícky jačmeň, ktorý potrebujú na svoju výrobu piva. Keďže dovozné clá sú príliš vysoké, aby sa mohlo pokračovať vo výrobe pív dozrievajúcich v kadiach z bukového dreva, a zníženie ciel upravené v článku 2 ods. 5 nariadenia č. 1249/96 nie je dostatočné pre odstránenie prekážok obchodu postihujúcich dovoz jačmeňa, ktorý môže byť použitý na výrobu piva v kadiach z bukového dreva, bolo objektívne odôvodnené zaviesť colné kvóty jedine pre jačmeň určený na výrobu

takýchto pív. Nariadenia č. 1269/1999 a č. 822/2001 tak predstavujú vyrovnanie medzi povinnosťami, ktoré vyplývajú pre Spoločenstvo z GATT a zo spoločnej organizácie trhu s obilím, zabezpečujúc tak v Spoločenstve zásobovanie s tým druhom jačmeňa, ktorý sa nevyrába na trhu Spoločenstva a cena ktorého pri absencii dotknutých kvót, by bola prohibitívna.

22 Z toho teda vyplýva, že obmedzenie rozsahu pôsobnosti colných kvót Spoločenstva zavedených nariadeniami č. 1269/1999 a č. 822/2001 je objektívne odôvodnené rozdielmi jednak medzi jačmeňom, ktorý je určený na výrobu sladu a ktorý sa používa na výrobu pív dozrievajúcich v kadiach z bukového dreva, a jednak jačmeňom určeným na výrobu iných pív.

23 Z vyššie uvedeného vyplýva, že skúmanie prvej otázky neodhalilo skutky a okolnosti, ktoré by ovplyvnili platnosť nariadení č. 1269/1999 a č. 822/2001.

O druhej otázke

24 Druhá otázka sa týka výkladu ustanovení článku 10 ods. 2 nariadenia č. 1766/92 v spojení s nariadením č. 2023/2001 za predpokladu, že nariadenia č. 1269/1999 a č. 822/2001 by boli neplatné.

25 Vzhľadom na odpoveď na prvú otázku nie je potrebné odpovedať na druhú otázku.

O trovách

26 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (štvrtá komora) rozhodol takto:

Skúmanie položených otázok neodhalilo žiadny prvok, ktorý sa dotýka platnosti nariadení Rady (ES) č. 1269/1999 zo 14. júna 1999 a č. 822/2001 z 24. apríla 2001 o zavedení colnej kvóty Spoločenstva pre sladovnícky jačmeň patriaci pod kód KN 1003 00.

Podpisy